

Heðin Mortensen
borgarstjóri

Trý lokalsjúkrahús ella Sjúkrahús Føroya?

Vit hava Klaksvíkar og Suðuroyar Sjúkrahús. Men onki Tórshavnar ella Suðurstreymoyar Sjúkrahús. Helst er hetta einasti høvuðsstaður í heiminum uttan eitt lokalsjúkrahús. Hinvegin hýsir Havnin einum Landssjúkrahúsi, hóast vánaliga viðferðin í løgtinginum seinastu 30 áriní kundi bent á, at hetta sjúkrahús als ongan góðan eigur.

Ferð eftir ferð hava yvirlæknar og onnur víst á, hvussu tað læknaliga er roynt at halda Landssjúkrahúsinum á einum rímiligum støði, tá tað snýr seg um tól og viðgerðarhættir. Karmarnir hava tó verið út av lagi vánaligir, til nýbygging byrjaði fyri kortum.

Umframt vánaligu fysisku karmarnar, hevur vánaligi starvsfólkapolitikkurin í heilsuverkinum verið ein sera álvarsligur trupulleiki, hóast sera dugnaligt og nærlagt fólk við útbúgving og starvsroyndum frá høgmettum stovnum uttanlands. Starvsfólk á Landsjúkrahúsinum hava mangan dagliga verið offur fyri viðgerð í miðlunum, hóast tað er ein sannroynd, at teirra arbeidssinnsatsur bæði fysiskt og mentalt ikki hevur ligið eftir.

Politiskt hevur eisini verið trupult at gjørt nakrar broytingar. Eitt og hvørt uppskot um at broyta bygnaðin førir ósvikiligt til øsing og garteran á barrikadunum í Suðuroy og í Klaksvík. Í Havn sigur ongin nakað.

Deyðatøgn. Men í nývalda løgtinginum er Havnin enn einaferð undirumboðað í mun til útjaðaran, so trupult verður helst at broyta nakað.

Yvirlæknar samdir um nýggjan leiðsluleist

Uttan at fara í smálutir um nýggjasta uppskotið um eitt sjúkrahúsverk, so er eftir drúgva viðgerð staðfest, at tað er sera kostnaðarmikið fyri samfelagið at hava trý sjálvstøðug sjúkrahús. Yvirlæknar eru púra samdir um, at tað er alneyðugt, um sjúkrahúsviðgerðin í Føroyum skal kunna fylgja við nútímans broytingum í okkara grannalondum, at øll trý sjúkrahúsini fáa eina felags leiðslu.

Tað stutta av tí langa er, at læknarnir meta, at við hesum nýggja bygnaði innan sjúkrahúsverkið kann sjúklingagongdin effektiviserast og mennast. Læknarnir hava vón um, at tað læknaliga arbeiðið í Føroyum verður meira áhugavert og hetta vil økja um trivnaðin hjá læknum í Føroyum.

Hesin parturin at fáa yngri læknar at trívast, meta yvirlæknarnir vera ein týðningarmiklan part í bygnaðarbroytingum, tí ein stórirur hópur av yvirlæknunum nærkast pensiónsaldrinum, og broytingar eru neyðugar, áðrenn tað er ov seint.

Uppskotið, sum kom fyri fyri tingið, kóðnaði beinanvegin í vitleysum skuldset-

ingum um enn eina roynd at forkoma smáu sjúkrahúsunum. Men ein nærlesing av uppskotinum vísir, at á ongan hátt verður mælt til nakra niðurlaging av smáu sjúkrahúsunum, tvørturímóti skulu tey effektiviserast. Øsingin verður bara sett í verk fyri at forða fyri, at nakrar broytingar verða gjørdar.

Í galdandi sjúkrahúslóg er ásett, at sjúkrahúsverkið fevnir um trý sjúkrahús. Hesi virka í dag sum triggjar sjálvstøðugar eindir við hvør síni sjúkrahúsleiðslu, har tað ikki eingang er komið á mál við at gera nakra formliga samstarvsavtalu.

Við verandi sjúkrahúsbygnaði brúka vit ikki okkara tilfeingi rætt, vit fáa óneyðugar langar bíðirøðir og óneyðuga stórar útreiðslur til vaktarskipanir.

Uppskotið um Sjúkrahús Føroya

Uppskotið um at stovna eitt nýtt Sjúkrahús Føroya er ikki serliga innviklað. Felags leiðslan verður skipað burturúr verandi leiðslum í sjúkrahúsverkinum. Hetta merkir, at tað ikki skal setast ein leiðsla omaná verandi leiðslubygnað, men øll trý verandi sjúkrahús verða lögð saman í eitt - Sjúkrahús Føroya.

Talan verður sostatt ikki um at leggja tey bæði smærri sjúkrahúsini undir Landssjúkrahúsið, heldur ikki verður talan um at máa støðið undan virkseminum

í Klaksvík og í Suðuroynni. Tvørturímóti skal samlaða tilfeingið gagnnýttast enn betur enn í dag.

Í løtuni eru 3 ymsir sjúkrahússtjórar, sum vísa til Heilsumálaráðið. Við nýggju skipanini verður tað bert stjórin fyri Sjúkrahús Føroya, sum fer at vísa til Heilsumálaráðið. Játtanirnar til verandi trý sjúkrahús verða lagdar saman í eina játtan á løgtingsfíggjarlógini.

Umsitingin verður bílgari og effektivari, tí hon verður umskipað, við tað at farið verður frá trimum sjálvstøðugum sjúkrahúsleiðslum til eina. Samskiftið ímillum ráðið og sjúkrahúsverkið verður umvegis ein stjóra ímóti trimum stjórum í dag.

Eitt sjúkrahúsverk!

Verandi støða er syndarlig. Nú er altso tíð uppá, at løgtingið sker ígjøgnum og fremur hesa nýskipan, hóast hetta verður trupult, tí tað hava aldri verið so nógvir lokalpolitikkarar í løgtinginum sum nú.

Neyðugt er at síggja sjúkrahúsverkið sum eina skipan. Hetta mál er stutt sagt alt ov týðningarmikið til at drukna í óviðkomandi retorikki um útjaðaramenning. Hetta snýr seg um at tryggja øllum samfelagnum eitt samanhangandi sjúkrahúsverk, ið er sterkt bæði fakliga og fíggjarliga.

Hetta vita løgting og landsstýrið fullvæl. Tað er bara at fáa tað framt í verki!

Hans Pauli Strøm
Vestmanna

Nú drýtir Miðflokkurin á niðastu røkurnar

Ongin hevur sum Jenis á Rana heglað niður á undanfarnu samgongur fyri skattalættar, sum vóru givnir, serliga í árunum 2005-08. Eirindaleysur hevur hann brikslað og spottað Javnaðarflokkin, tí vit vóru við til at fremja hesar skattalættar í fyrru ABC-samgonguni.

Hann kveistraði tað til viks sum týðningarleyst, at Javnaðarflokkurin sum okkara mótkrav til skattalættan fekk framt ein hækking av Samhaldsfasta, so útgaldið í dag er 2.000 kr. hægri um mánaðin, enn tað var í 2004. Ein hækking, sum pensjonistarnir við lægstu inntøkunum fáa einamest burturúr.

Ongin hevur sum Jenis á Rana grátið um “tey á niðastu røkum”.

Alt tey beru rossatár, siggja vit nú.

Tí nú fer tann svarta BAD-H samgongan hjá Jenisi at fremja ein skattalætta, sum ger

enda á okkara norðurlendsku skattaskipan við tí progressiva ella sosiala skattastiganum, og setir eina asosiala skattaskipan í verk, sum er serliga populær í fyrri-verandi kommunistalondunum eystanfyri.

Og so skulu teir fíggja hesar háinntøkugávarnar við at stjála skattainntøkurnar hjá pensjonistunum, sum um nøkur áratíggir annars skuldu vera við til at bera tær veksandi almanna- og heilsuútreiðslurnar tá.

Dømi um Jenis og arbeiðsmannin

Eftir nýggju skattaskipanini fer ein arbeiðsmaður við vanligari tímaløn at fáa ein skattalætta upp á góðar 100 kr. um mánaðin.

Til samanberingar fer Jenis á Rana – við tingmannaløn + hálvari læknaløn – at fáa millum 7.000 og 8.000 kr. í skattalætta, um mánaðin.

Væntandi er harumframt, at skattalættin vendir aftur sum ein útreiðslulúsingur til láginntøkurnar. Tí tá háinntøkugávarnar fara at verða oystar út á marknaðin í øktari nýtslu, so kemur enn meira ferð á príshækkingarnar, og livikostnaðurin fer eitt ordans spark uppeftir. Tá verður uppaftur truplari at fáa endarnar at røkka saman hjá teimum, sum í dag knossa undir tungum húsarhaldsútreiðslum.

Frá borgarligu afhaldsflokkunum, Sambands- & Fólkaflokkinum, er hetta ikki so óvæntað. Hevði tó aldrin trúð slíkt frá Miðflokkinum. Men hann var bíliga til sølu – øll sømiligheit fyri borð, bara fyri ein sess undir liðini á Jørgen Niclasen.

Zakarias Wang

Nú fer meirilutin av Føroya løgtingi til Danmarkar at fáa meir stuðul.

Tað eru tey sum halda, at teir fara at fáa krakk. Men tað man valla verða.

Tá ein, sum situr á stórum ríkidømi, kemur til arvingin og spyr um hann kann fáa pening

at keypa eitt reip fyri, so hann kann heingja seg, er freistingin at fíggja reipið alt ov stór.